



# कैलाश गाउँपालिका

## स्थानीय राजपत्र

खण्ड ४

संख्या ८

मिति २०७५/४/२६

## भाग २

सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन उत्प्रेरणा कार्यक्रम संचालन

कार्यविधि २०७९

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०७९।०४।२६

प्रमाणित मिति: २०७९।०४।२६

प्रस्तावना: कैलाश गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने प्रजन्न उमेरका महिलाहरु स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने दर न्युन हुने भएको हुनाले गर्भ पश्चात मातृ मृत्यु

तथा नवजात मृत्यु दर घटाउन र गर्भावस्था र सुत्केरी अवस्थामा पोषण अवस्था सुधार गर्नको लागि र साथै नेपाल सरकारको लक्ष्य २०३० सम्म दिगो विकाश(Sustainable Development Goal -SDG) लक्ष्य पुरा गर्नका लागि कैलाश गाउँपालिका भित्र बसोबास गरिरहेका महिलाहरुलाई स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भए पश्चात दिने उत्प्रेरणा खर्च सम्बन्धि कार्यक्रम सहयोग पुर्याउन वाञ्छनीय भएकोले कैलाश गाउँपालिकाको चालु आ.व. २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेखित सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन उत्प्रेरणा कार्यक्रम संचालन गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम कैलाश गाउँपालिका कार्यपालिकाको कार्यालयबाट यो कार्यविधि स्वीकृत गरी जारी गरिएको छ ।

### परिच्छेद १

#### प्रारम्भिक

#### १. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(क) यो कार्यविधिको नाम: "सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन उत्प्रेरणा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७९" रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि कैलाश गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।

#### २. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

क "कार्यालय" भन्नाले कैलाश गाउँपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।

ख. "रकम" भन्नाले सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन उत्प्रेरणा कार्यक्रम संचालनका लागि कैलाश गाउँपालिकाको गाउँसभाबाट विनियोजन गरि सञ्चालन गरेको रकम भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

- ग. "सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन" भन्नाले कैलाश गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने महिलाहरुलाई सुत्केरी पछि दिइने प्रोत्साहन रकम सम्झनु पर्छ ।
- घ. अनुगमन समिति भन्नाले सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रमको प्रभावकारी सञ्चालन र व्यवस्थापनका लागि आवश्यक निर्देशन र अनुगमनका लागि नियम १० (१) बमोजिम बनेको समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ङ. "अनुदान" भन्नाले कैलाश गाउँकार्यपालिकाको तर्फबाट सुत्केरी पोषण प्रोत्साहनको लागि भनि छुट्याइएको अनुदान रकम भन्ने सम्झनु पर्छ ।
- च. "लाभग्राही" भन्नाले कैलाश गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने गर्भवति महिलालाई सम्झनु पर्छ ।
- छ. "स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति" भन्नाले सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम कार्यन्वयन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ बमोजिम गठन भएको समिति सम्झनु पर्छ ।

### परिच्छेद २

#### ३. उद्देश्य:

यस कैलाश गाउँपालिका भित्रका:

१. यस गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण गर्भवति महिलाहरुलाई पोषण अबस्था सुधार गर्ने,
२. मातृ तथा नवशिशु मृत्यु दर कम गर्ने
३. घरमा हुने सुत्केरी दर घटाइ स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराउन प्रोत्साहन गराउने ।

४. अपेक्षित प्रतिफल:

१. सुत्केरी तथा नवशिशुको पोषण अबस्था सुधार हुनेछ,
२. मातृ तथा नवशिशु मृत्यु दर कम हुनेछ,
३. घरमा हुने सुत्केरी दर घटाइ स्वास्थ्यसंस्थामा सुत्केरी गराउदा होम डेलिभरी घटाइनेछ ।

५. लाभान्वित सुत्केरी आधारहरु:

कैलाश गाउँपालिका भित्रको बसोबास गर्ने सम्पूर्ण गर्भवति महिलाहरुलाई सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम अन्तर्गत देहाय बमोजिमका महिलाहरुलाई सहयोग उपलब्ध हुनेछ ।

१. कैलाश गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने सम्पूर्ण स्थानिय गर्भवति महिलाहरु ।
२. नेपाल सरकारले तोकेको प्रटोकल बमोजिम गर्भ जाँच गरेको,
३. स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएको,
४. BIRTH CERTIFICATE लिइएको,

परिच्छेद ३

६. कोष सम्बन्धी व्यवस्था

१. भुक्तानिको प्रक्रिया

१.१ सुत्केरी महिलाहरुलाई सुत्केरी पश्चात स्वास्थ्य संस्थामा नै नगदै अनुदान उपलब्ध गराइन् छ ।

१.२ गाउँपालिकाले स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन समितिको निर्णय माग बमोजिम पेशिक स्वरूप रकम स्वास्थ्य संस्थामा पठाउने छ ।

१.३ चौमासिक रूपमा पेशकी उपलब्ध गराउने र पेशकी फरच्छयौटको व्यवस्था स्वास्थ्य चौकी प्रमुखले व्यवस्था मिलाउने छ ।

७. खर्चका क्षेत्रहरूको सिमा निर्धारण सम्बन्धी व्यवस्था:

१. समान्यतया: सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी सम्पूर्ण सहयोग सुत्केरी पोषण प्रोत्साहन कोष मार्फत उपलब्ध गराईनेछ ।
२. नेपाल सरकारले प्रदान गर्ने यातायात खर्च र गर्भजाँच बाहेक थप रकम रु २०००/- प्रदान गर्ने छ ।
३. कार्यक्रममा लाभान्वित व्यक्ति कैलाश गाउँपालिका भित्र बसोबास गरेको र नेपाली नागरिकता प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

#### परिच्छेद ४

द. कार्यक्रम सञ्चालन प्रकृया

१. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सुत्केरी भए पश्चात सुत्केरी आमालाई प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराउन मागका आधारमा अनुमानित रकम स्वास्थ्य चौकीलाई पेशकी उपलब्ध गराईने छ ।
२. स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भए पश्चात रकम भुक्तानी हुनेछ ।

#### परिच्छेद ५

९. अभिलेख राख्ने

१. सुत्केरी प्रोत्साहन कार्यक्रम अन्तर्गत भए गरेका निर्णय र अन्य कागजातहरूको अभिलेख दुरुस्त राख्नु पर्नेछ,

२. मातृ सेवा रजिष्टरमा दर्ता भएको गर्भवतिहरूको संख्या चुस्त दुरुस्त राखी सो को प्रतिवेदन अभिलेख स्वास्थ्य शाखामा बुझाउनु पर्ने ।
३. उक्त अभिलेख सरोकारवाला कुनै व्यक्ति वा संस्थाले माग गरेमा निजलाई नियमानुसार अभिलेख उपलब्ध गराइनेछ ।

#### १०. अनुगमन मुल्याङ्कन:

१. सुत्केरी प्रोत्साहन सञ्चालन र यसको प्रभावकारी अनुगमन र मुल्याङ्कनका लागि पालिका स्तरीय अनुगमन समिति रहने छ । अनुगमान समितिमा निम्न बमोजिम सदस्य रहने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

१ उपाध्यक्ष: - संयोजक

२ एक महिला सहित कार्यपालिका सदस्य  
सहित २ जना: - सदस्य

३ स्वास्थ्य शाखा प्रमुख: - सदस्य सचिव

२. नियम १० को देहाय १ बमोजिम गठन भएको समितिले कार्यक्रम मार्फत उपलब्ध गराएको रकम सदुपयोग भए नभएको बारे अनुगमन गर्नेछ । यसरी अनुगमन गर्दा रकम दुरुपयोग भएको पाइएमा सम्बन्धित व्यक्ति तथा संस्थालाई कारबाहीको सिफारीस सहित प्रतिवेदन गाउँकार्यपालिका समक्ष पेश गर्नु पर्ने छ ।

#### ११. प्रतिवेदन:

- क. सुत्केरी प्रोत्साहन कार्यक्रम मार्फत प्रदान गरिएका सम्पूर्ण सहयोग वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन गाउँसभा समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ख. प्रतिवेदन सम्पूर्ण जिम्मेवारी स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य चौकी प्रमुख र स्वास्थ्य शाखा प्रमुखको रहनेछ ।

१२. कार्यविधि संशोधन:

यो कार्यविधिका कुनै नियम, उपनियमहरू परिमार्जन गर्नु परेमा प्रचलित कानूनसँग बाझिएमा कार्यपालिकाको बैठकले आवश्यक संशोधन गरी स्वीकृत गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत